

dende Udvalgsgrupper's principale Synspunkter, ligesom der har været formuleret forskellige Kompromisforslag, som man dog senere har opgivet, navnlig under Hensyn til de dermed forbundne tekniske Vanskeligheder.

Under de indgaaende saglige Drøftelser, som har været forbundet med Udarbejdelsen af de her nævnte Forslag, har begge Grupper faaet en nøje Forstaaelse af de for begge de nævnte Hovedsynspunkter talende Betragtninger. Forinden Udvalget gør Rede for det Forslag, hvorom man er enedes som Resultat af de nævnte Overvejelser, skal man her anføre de Hovedbetragtninger, der fra hver Side er gjort gældende for og imod en principiel Henlæggelse af Sagerne til de ordinære Domstole.

A. Fra juridisk Side (Dommer Anker og Professor Hurwitz) er navnlig fremhævet følgende:

„Ved Lovgivningen om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr¹⁾ er et vigtigt Omraade af private Retstrætter blevet unddraget Domstolenes Paakendelse og henlagt til særlige Retter, der i første Instans er uden retskyndige Dommere. Disse Retter er trods deres Betegnelse ikke Voldgiftsretter i almindelig Forstand²⁾. De træder i Virksomhed, uden at Parterne ved nogen udtrykkelig Aftale har bundet sig til at lade deres Mellemværende afgøre ved Voldgift, og Parterne er uden Indflydelse paa Retternes Sæmmensætning. Kun det Moment af Frivillighed bestaar, at det tillades Parterne ved Handelens Indgaaelse at tage Forbehold om Stridigheders Afgørelse ad sædvanlig Retsvej. Men denne Undtagelsesregel har nærmest kun formel Betydning. Saafernt en Part i Handelens Øjeblik overhovedet har Tanke for, at der kræves en særlig Aftale for at faa eventuelle Stridigheder henlagt til Domstolene, vil han dog som Regel kvie sig ved at rejse Krav om en saadan Aftale. Allerede det Forhold, at Spørgsmaalet om Proces drages frem, medens Handelen staaer paa, kan virke skræmmende paa Modparten eller af ham opfattes som Udtryk for en vis Mistillid. Men selv om Kravet fremsættes, vil den anden Part, der ønsker, at Voldgiftsloven skal finde Anvendelse, eller som maaske ikke kan overskue Følgerne af en Særaftale, eller som frygter en Fælde, staa stærkt, naar han afviser Kravet. Formodningen er ikke for, at Handelen vil gaa itu af den Grund. I Praksis er Forholdet da ogsaa det, at den gældende Ordning virker som en obligatorisk Ordning, idet Undtagelsesregelen om Forbehold af Domstolenes Kompetence faktisk er blevet uden synderlig Anvendelse uden for Auktionssalg.

En Undtagelseslovgivning, der paa den anførte Maade afskærer Benyttelsen af den almindelige Retsvej, maa til sit Forsvar kunne paaberaabe sig stærke saglige Grunde³⁾. Ser man paa den Begrundelse, der i sin Tid blev givet til Støtte for Indførelsen af den første Husdyrvoldgiftslov (Loven af 19. April 1907), maa det erkendes, at der heri fremhæves Hensyn, som under den daværende Retsplejeordning havde en ikke ringe Vægt, nemlig

¹⁾ Jfr. Lov om Lovenes Historie ovenfor Sp. 2857—60.

²⁾ Jfr. H. Munch-Petersen, Den danske Retspleje, 2den Udgave II, Side 507—08: „Helt uden for ethvert sandt Begreb om Voldgift falder derimod den „Voldgift“ i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr, som hjemles ved Lov (Nr. 234) af 12. Juni 1922“. Cfr. dog herved nedenfor Sp. 2887.

³⁾ Ved Fremsættelsen i Folketinget af Forslaget til Husdyrvoldgiftsloven af 8. Juni 1912 fremhævede Justitsminister Bülow, at det er en Uting, at Borgerne drages bort fra Domstolene, der ifølge Grundloven skal afgøre Retstvistigheder, og at Ordningen kun kunde have en vis Berettigelse, saa længe Retsplejereformen ikke var gennemført, Folketingstidende 1911—12 Sp. 5879, se ligeledes Alfr. Christensen i Folketingstidende 1911—12 Sp. 6507 og 6511, samt 1916—17 Sp. 2646, Godskenes Landstingstidende 1916—17 Sp. 1763 og 1921—22 Sp. 128, Kirk Folketingstidende 1921—22 Sp. 6144, Pürschel Folketingstidende 1921—22 Sp. 6147 samt Artikler i Ugeskrift for Retsvæsen 1906 B. Sp. 49—56, 65—66, 1907 B. Side 193—201, 1908 B. Side 69—72, 195—200, 1911 B. Side 71—73, 150—153, 161—66, 187—91, 303—04, 1912 B. Side 89—90, 1913 B. Side 212—14, 1917 B. Side 73—74, 105—14, 1921 B. Side 243—45, 329—31, 1922 B. Side 20.